

[Stetter.]

folkningen har igennem mange, mange år vænnet sig til, at der er mulighed for at opnå visse goder ved hjælp af disse fradragsordninger. Der er også en risiko for, at man f. eks. skal give afkald på noget og udskyde et forbrug.

Må jeg til sidst sige, at hr. Ømann jo førte bevis for, at det ikke er inden for indkomstskattelovgivningen, den personlige indkomstskat, vi har de største vanskeligheder. Nej, det er inden for selskabsskattelovgivningen, inden for de erhvervsøkonomiske skattelove osv. osv., vi trænger til at få ryddet op.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi har jo forskellige skattelove i dette land, bl. a. momsloven og den personlige indkomstskattelov. Jeg mener, at momsloven i meget høj grad begunstiger de store indtægter, det viser undersøgelsen fra 1971, og derfor synes jeg, at det må være deres begunstigelse. De store indkomster, de 5 pct., skal ikke have den ekstra begunstigelse, der ligger i, at de får næsten dobbelt så meget i skatterabat som de andre, de 2/3.

Måtte jeg sige med hensyn til påstanden om, at det ikke mindst er lavindkomstgrupperne, der bruger denne ordning, at den svarer i hvert fald ikke til den undersøgelse, der er lavet af Danmarks Statistik. Jeg skal kun tage et par enkelte tal.

Selv i den indkomstgruppe, der tilhører de 2/3, og som tjener i bruttoindkomst op til 60.000 kr., har man i gennemsnit højest 300 kr. under denne ordning med de 3.000 kr. forsikringsfradrag. Men går vi op til den anden ende – og nu tager jeg bare den klasse, der ligger fra 120.000 til 140.000 kr., altså de 5 pct. – ligger allerede det første trin på 1.400 kr., altså næsten det femdobbelte. Derfor kan jeg ikke tro, at der kan være noget som helst hold i, at det ikke mindst er lavindkomstgrupperne, der får gavn af dette her.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Stetter) (KF):

Jeg skal komme med den korte bemærkning, at det radikale parti efter min opfattelse og vurdering er et meget forvirret parti. Dette parti har fremfor noget fremført, at med stigende indkomster får vi stigende skatter og sociale ydelser. Hr. Bernhard Baunsgaard har været den første til ustandselig at fremholde,

at tinget måtte sørge for at få denne regel fjernet. Og nu skal vi altså høre på, at det også drejer sig om, at disse grupper, som er hårdt trængt, mellemindkomstgrupperne – de er saltet i den danske befolkning, de er særdeles hårdt trængt – ikke mere skal have disse fradragsordninger, men de skal have de samme fradragsordninger, som man har på de helt lave indkomster.

Det er en gal politik, man fører i det radikale venstre.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi har gennem vore skattelove med den progressivitet, vi har ønsket, gennemført en rimelig stigning i progressiviteten. Samtidig har vi gennemført en række fradrag, der i stigende grad er blevet benyttet, sådan at den progressivitet, vi alle sammen har ønsket herinde, delvis er sat ud af kraft. Det er jeg ikke tilfreds med. Det er derfor, vi er nødt til at foretage indgreb nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand Poul Dam):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Stetter m. fl.].

(Lovforslag nr. L 4. Fremsat 6/10 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Forslaget går ud på, at de første 5.000 kr. af et skattemæssigt overskud af enfamilieshuse og ejerlejligheder ikke skal medregnes i den skattepligtige indkomst. Forslaget er en genfremsættelse af et lovforslag, der blev behandlet i folketingsåret 1971–72, dog med den forskel, at beløbsgrænsen er hævet fra 4.000 kr. til 5.000 kr.

Også ved genfremsættelsen er begrundelsen,

[Ministeren for skatter og afgifter.]

at forslagsstillerne finder det uheldigt, at parcelhusejernes indkomstskat stiger, når underskuddet, efterhånden som prioritetsgælden nedbruges, vendes til overskud.

Jeg vil sige hertil, at så længe der i vort skattesystem er fradragsret for prioritetsrenter, så må det vel være uundgåeligt, at den skattepligtige indkomst stiger i takt med, at disse fradragsberettigede udgifter falder. Det må være en helt naturlig konsekvens. Det forekommer mig i denne forbindelse ret vilkårligt, at den foreslåede skattelettelse netop skal sætte ind, når ejendommens udgifter bliver mindre end lejeværdien. Jeg forstår fortsat ikke, at der er et større behov for at lette skattevirkningen af lejeværdien for de skatteydere, der er så heldige, at de ikke ved siden af lejeværdien har en terminsudgift at betale.

Det er fremhævet i forslagets bemærkninger både ved den første fremsættelse og nu, at virkningen af lejeværdibeskatningen kan være særlig alvorlig for pensionister, der har nedbragt gælden mest muligt for at kunne blive boende i deres parcelhus, også efter at indtægten er blevet det mindre. Problemstillingen heromkring har vi jo erkendt, og det er også kommet til udtryk, idet der er gennemført en lempeligere lejeværdibeskatning for pensionisterne i forbindelse med den ændring af ligningsloven, vi gennemførte i april 1975, således at man alene beregner lejeværdi af 15. alm. vurdering uden disse procenttillæg på 15, 25 og 35, som andre skatteydere har.

I øvrigt er den skattelettelse, som forslaget indebærer, jo ikke forbeholdt pensionisterne, hvilket forslagsstillerne også erkender. Den vil også være til fordel for skatteyderen med indtægter, der giver ham en større fordel og som følge af progressionen endog udgør et større beløb i kroner og øre end for skatteyderen med den beskudte indkomst. Det begunstiger især de skatteydere med betydelig formue, der har mulighed for at indfri prioritetsgælden før tiden og dermed skabe et overskud på husregnskabet, et overskud, der foreslås gjort skattefrit inden for 5.000 kr. grænsen.

Hr. Stetter var under behandlingen af det forrige forslag om ændring af lov om beskatning af pensionsordninger m. v. inde på, at vi ikke skulle lave nye ændringer og nye krøller på indkomstskattesystemet og dermed gøre det mere besværligt for skatteyderne. Det er jo en sådan krølle, en sådan ændring, der efter min

vurdering indeholder nogle uhensigtsmæssige ting, vi står over for her og har til behandling, og det er en krølle, der kun vedrører en lille del af de problemer, der knytter sig til hele området, beskatningsreglerne for ejerboliger. Jeg må tage afstand fra at indføre denne krølle i vort indkomstskattesystem.

Karl Nielsen (S):

Jeg har ligesom ministeren heller ikke meget godt at sige om dette forslag, men det, der er, vil jeg da godt starte med. Jeg tænker på de pensionister, som ikke har anden indkomst end folke- eller invalidepension at leve af og sidder i et hus uden gæld. Disse medborgere ville selvfølgelig få glæde af forslaget, og det har jeg da megen sympati for.

Men forslaget omfatter jo alle husejere, også de økonomisk velstillede, og det er vel nok det svage led i forslaget, for hvad sker for dem, der har økonomisk magt over tingene? De flytter deres gæld fra ejendomsskemaet over til punktet »Anden gæld« på selvangivelsen, hvor de kan fratække renterne. Man opnår på den måde at få 5.000 kr. gjort skattefrie, og derefter trækker man renteudgifterne fra, der vitterligt hører hjemme på ejendomsskemaet. Man kan vel heller ikke sige, at det vil være en forenkling af skatteadministrationen, snarere tværtimod.

90 pct. af forslaget har efter min formening social slagside, og derfor afviser vi forslaget.

Christophersen (V):

Da der i øjeblikket som bekendt føres nogle forhandlinger mellem en række partier, heriblandt forslagsstillerens parti, om lejeværdiansættelsen for 1978, så finder jeg ikke, at der er grund til, at vi i dag fører nogen stor debat om dette forslag. Jeg må sige, at jeg egentlig havde håbet, at forslagsstillerne ville have ventet med at komme med dette forslag, indtil man så, hvad der var kommet ud af forhandlingerne. Hvis disse forhandlinger ender med en aftale, så er det klart, at forslaget her ikke har den store interesse. Hvis der derimod ikke sker en hurtig afklaring af, hvordan lejeværdiansættelsen for 1978 skal være, så vil jeg godt sige, at så vil venstre selv fremsætte sine forslag til, hvordan lejeværdien i 1978 bør beregnes, og også sine tanker om, hvordan hele systemet i fremtiden bør være.

I den sammenhæng vil vi selvfølgelig godt overveje det forslag, der er fremsat, og som vi

[Christophersen.]

har til behandling her, men jeg vil gerne allerede nu sige, at efter vor opfattelse er det lejeværdibegrebet som sådant, der virker urimeligt og derfor bør afløses af noget andet, som virker på en mere fornuftig måde. Hvorimod et forslag af en så isoleret karakter som dette efter min opfattelse måske kan skabe større problemer, end det løser.

Glistrup (FP):

Med det foreliggende forslag sætter det konservative folkeparti fingeren på et af de ømme steder inden for vor indkomstskattelovgivning. For så vidt skulle der altså være grund til at møde forslaget med sympati, for man må da som udgangspunkt sige, at det, der er opgaven for os her i folketinget, er at fjerne ømme steder rundt omkring i vores lovgivning.

Når man imidlertid kigger på indkomstskattelovgivningen, så er det fremskridtspartiets indtryk og opfattelse, at denne lovgivning så at sige består af lutter ømme steder. Derfor er det en fremgangsmåde, som er ret umulig at anvende, når man skal til at reformere på indkomstskatteloven, sådan at tage et ømt punkt ind og forsøge at reparere på det, for der er jo så uendelig mange andre ømme punkter, man lige så godt kunne regulere på. Som skatteministeren så rigtigt har fremhævet her i dag: hvorfor i alverden dog ikke også lempe for alle de andre, som bor i parcelhuse, de selv ejer, eller i ejerlejligheder, de selv ejer? Det er da helt rigtigt. Dem er der da også grund til at tage hensyn til. Eller som skatteministeren fremdrog her i tinget for en 7-8 mødedage siden: de stakkels mennesker, der får aktieudbytte, hvorfor skal de ikke også have nogle lempelser? Eller, som man har været inde på ved andre lejligheder, de mennesker, der modtager folkepension og invalidepension, hvorfor i alverden skal den dog beskattes? Sådan kan man simpelt hen gå samtlige indkomstarter og indkomsttyper igennem og sige: det er aldeles urimeligt, at de indkomstbeskattes under nutidens forhold.

Derfor mener fremskridtspartiet ikke, det er nogen konstruktiv vej, som det konservative folkeparti her slår ind på, at tage sådan et enkelt område ud af alle de mange områder, der er lige betændte. De midler, som vi kan skaffe frem ved offentlige besparelser til at lempe på indkomstskatten, de skal sættes ind, ikke på at favorisere nogle bestemte indkomsttyper, men

til generelt at forhøje den skattefrie bundgrænse. De skal ikke tjattes ud til dem, der nu i det indbyrdes kapløb kommer først – om det så er kloakarbejdernes fagforening eller parcelhusejernes forening, eller hvem det er, der kommer først med at fremsætte forslag om, hvor vi nu kan gå hen og lempe vedrørende indkomstskatten.

Jeg kan da godt forstå, at de konservative fremsætter dette forslag, når de har den grundopfattelse vedrørende personskattelovgivningen her i landet, som hr. Stetter gjorde så udmærket rede for ved behandlingen af den sidste sag på dagsordenen, nemlig at man siger: stort set er personskattelovgivningen her i landet en fornuftig lovgivning, som hænger udmærket sammen, er forståelig og anvendelig; det er ikke dér, man skal sætte kræfterne ind. Hvis vi havde haft den opfattelse af personskattelovgivningen, så ville vi også meget gerne være med til den arbejdsmåde, som består i, at man letter på de ømme punkter. Men nu har fremskridtspartiet den diametralt modsatte opfattelse af personindkomstskattelovgivningen. Derfor er det ikke så mærkeligt, når to partier mener det diametralt modsatte på området, at vi også kommer til diametralt modsatte resultater, nemlig for fremskridtspartiets vedkommende, at vi stemmer imod det af det konservative folkeparti fremsatte forslag.

Gudme (RV):

Det er jo rigtigt, som hr. Stetter anfører i fremsættelsestalen for sit forslag, at når 1977 er til ende, så har vi ikke mere noget boligforlig, og derfor er der også for et boligforligsparti her i 1976 fri adgang til at fremsætte sine tanker om, hvad man ønsker den dag, hvor det nuværende boligforligs virkninger er udløbet.

Det er nok også realistisk at gå ud fra, som hr. Stetter jo gør det, når man fremsætter et forslag af denne karakter, at den frøsning, som vi i sin tid skrev i boligforliget af 11. juni 1974 – nemlig at vi på kreditsiden skulle være i stand til at afskaffe lejeværdien og på debetsiden være i stand til at afskaffe renterne – ikke synes at være så realistisk, at vi har grund til at tro, at det er den, vi sætter i værk fra den 1. januar 1978.

Det er rigtigt at tage som sit udgangspunkt – det er i hvert fald nøgternt – at det er et spørgsmål om at have kredit og debet i et ejendomsregnskab, når vi skal finde en ny løsning for parcelhusene efter 1. januar 1978.

[Gudme.]

Som hr. Christophersen rigtigt sagde, så er der forhandlinger i gang. Desværre lidt kortsigtede forhandlinger, fordi de alene tager sigte på 1978. Det var nok lykkeligere, om de havde et længere sigte end kun dette ene år, hvor den 16. almindelige vurdering for første gang kan mærkes. Vi må vente på disse forhandlinger, og vi må derefter, hvad enten de fører til et resultat eller et sammenbrud, tage en samlet drøftelse her i folketinget.

Men jeg synes nok, der er grund til at sige, at et realistisk udgangspunkt for en ny lejeværdifastsættelse var dog vist at begynde med lejeværdien i stedet for, som hr. Stetter gør, at begynde med lempelserne. Vi har drøftet disse spørgsmål til hudløshed, og jeg kan da se, at i hr. Stetters begrebsverden indgår, at et overskud på ejendomsskemaet i virkeligheden kun er et overskud i gåseøjne. Noget fiktivt, noget, der ikke rigtig lever. Denne opfattelse har vi ikke. Det udbytte, der består i, at man bor i sit eget hus, selv om der ikke skyldes noget i det, det er et overskud, det er noget, der skal føres til kredit på regnskabet, og det skal føres til kredit med en realistisk værdi. Hvis der skal komme udspil nu – og det synes man altså fra konservativ side; jeg er enig med hr. Christophersen i, at det var nok bedre at lade være med at spille ud nu – men hvis der skal komme udspil nu, så begynd med det positive, nemlig med fastsættelsen af en realistisk lejeværdi, og lad os så bagefter begynde at tale om lempelserne.

De anmærkninger til forslaget, som skatte- og afgiftsministeren kom med, var jo særdeles fornuftige. Det er ikke rimeligt, hvis der skal laves særordninger for pensionister, så ikke kun at gøre dem til særordninger for pensionister. Og det er ikke rimeligt at overse, at vi allerede i det lejeværdisystem, som blev et resultat af boligforliget fra 1974, har indsat særregler for pensionister.

Hr. Stetters udgangspunkt er et utilfredsstillende udgangspunkt. Det fik vi vist allerede lejlighed til at sige, da vi så et forslag af samme karakter i 1971. Derfor kan jeg på mit partis vegne sige: det er en genfremsættelse, det er et gensyn, men det er ikke noget særlig kærkomment gensyn at møde dette forslag på ny.

Ømann (SF):

Det kommer ikke bag på hr. Stetter, når jeg

nu siger, at den måde, han angriber hele denne problematik på, er forkert. Det kommer nok bag på hr. Gudme, når jeg siger til ham, at hans måde at angribe den på er lige så forkert. Jeg hørte med stor interesse, at den fiktive lejeværdi, som folk gerne vil have afskaffet, den anser hr. Gudme for en realværdi. Det er meget interessant. Så skal vi frem til at have en realbeskatning af lejeværdien af private gulvtæpper, malerier, lystbåde, frimarkesamlinger osv. Det bliver meget interessant. Det må jo være konsekvensen. Selvfølgelig skal afkastet af den deri skjulte og gemte kapital også beskattes og opgives på selvangivelsen. Det har vi dog aldrig hævdet i dansk skatteret. Men måske skal vi ind på det.

Det er jo rigtigt, at hr. Stetter rører ved et socialt problem. Nu løses det ikke socialt, fordi den rabat, han vil give – den lap, han vil lave på et umuligt system – skal komme alle til gode, uanset hvordan de er stillet. Men det er da helt rigtigt, at der er mange – og særlig dem, der har nået pensionsalderen, og som har betalt deres hus ned – hvis skattepligtige indkomst er påvirket af dette fiktive, at de har en lejeværdi, hvorved de i stedet for at have et underskud får et overskud. Det er netop et af de vigtige argumenter, som viser os, at dette princip er fuldstændig forkert, og at det derfor må afskaffes.

Jeg må erindre de herværende medlemmer fra boligforligspartierne om, at de indgik en håndfæstning om, at de ville søge dette problem løst, således at man afskaffer ejendomsskemaerne og afskaffer lejeværdien og angriber problemet om fradrag af private renter. Der er ikke kommet meget ud af det, og jeg forstår, at det, man forhandler om nu angående boligforlig, er slet ikke noget, der bare strejfer dette hovedproblem. Jeg synes, man skulle tage sit ansvar alvorligt. Det, som man har lovet hinden, det, som man har lovet befolkningen, det skulle man arbejde med i stedet for at stå af vognen og fremsætte et lapperi her i vade-stedet.

Jeg kan ikke anbefale dette forslag, som det ligger, men jeg erkender, at det berører meget væsentlige problemer.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal da villigt indrømme, at hr. Stetter rører ved et problem med hensyn til den beskatning, som kan forekomme af fiktive indkomster for visse personer. Men jeg må dybt

[Arne Bjerregaard.]

beklage, at de konservative på nuværende tidspunkt fremsætter et sådant forslag og dermed kan fremprovokere, at de forskellige partier fremsætter deres uforgribelige mening på dette område, når man fra det konservative folkepartis side udmærket ved – da de selv sidder i det – at man arbejder på at løse problemet i fællesskab. Ved at trække problemerne skarpt op, så hjælper man da ikke til at løse problemerne; hr. Stetter ved udmærket, at man her ved måske kan være med til at ødelægge mulighederne for at løse det problem, som i al fald foreligger vedrørende året 1978. Det bedste, hr. Stetter kunne gøre, var sådan set at trække dette forslag tilbage.

Kaj Hansen (DKP):

Vi har jo nogle helt formidable værdistigninger på jord og fast ejendom her i landet, og disse voldsomme værdistigninger skaber en masse problemer. De skaber også efter vores mening valutaproblemer, de skaber en skæv formuefordeling, de favoriserer ejere af fast ejendom osv., og de giver også en masse skattemæssige problemer. Tror man så virkelig, at man, fordi man tager fat et eller andet sted helt ude i periferien af det store spørgsmål, løser nogle af de problemer?

Mon det ikke snart går op for partierne her i folketinget, at hvis man virkelig skal løse de problemer, så skal man helt til ondets rod, nemlig de meget store værdistigninger. Det bliver måske mellem 15. og 16. vurdering noget med 250 mia kr., som der i realiteten ikke er skabt en eneste kroners produktion for.

Derfor er den eneste virkelige løsning bl. a. den, kommunisterne har foreslået, at man virkelig ser på de værdistigninger, ser på, hvor stor en del af værdistigningerne der skyldes den almindelige prisstigning i samfundet, og ser på hvad der ligger derudover. Hvad der ligger derudover, foreslår vi indfryses som en offentlig prioritet, der ikke kan belånes. Hvad vil det betyde? Det vil i virkeligheden betyde en lettelse for alle dem, der nu frygter at få en større skat på grund af de værdistigninger, for det er klart, at den del, der er indefrosset, selvfølgelig ikke skal beskattes.

Kommunisterne vil ikke gå med til sådan nogle snurrepiberier hist og her, som i virkeligheden ikke løser nogen problemer, men som skaber større uretfærdigheder i stedet for. Der er kun den vej at gå, som vi har anvist.

Vi er ganske overbevist om, at alle økonomer – hvis de da ikke ser meget partipolitisk på det, men ser sagligt på det – erkender, at vi kan ikke fortsætte på den måde, dette her nu går på. Der er nogle, der siger: ja men når vi nu får de store værdistigninger, kan vi så ikke bare lade være at registrere dem? Ja men de har fundet sted alligevel. Det er faktisk at stikke hovedet i busken.

Man løser ikke disse skatteproblemer, man løser ikke de uretfærdigheder, der er i behandlingen af dem, der besidder jord og fast ejendom, og dem, der ikke gør det, uden at man tager fat ved ondets rod. Jeg har forklaret, hvordan det skal gøres.

Derfor kan vi heller ikke under nogen omstændigheder støtte det forslag, der er fremsat af hr. Stetter m. fl.

Hans Chr. Jepsen (CD):

Vi har fra centrum-demokraternes side den 13. november 1975 fremsat et forslag til lov om ændring af ligningsloven, og vi har også opfordret partier med en fælles interesse i denne sag til en aktion for at dæmpe den urimelige indirekte beskatning, som finder sted på parcelhusområdet gennem den såkaldte fiktive lejeværdi.

Standardfradraget har nu i en lang årrække været fastsat til 1 pct. af ejendomsværdien, dog højst 2.000 kr. Der er behov for en ajourføring.

Da der er et samfundsmæssigt behov for energibesparende foranstaltninger, herunder såvel isolering som vedligeholdelse og fornyelse af opvarmningsanlæg, kan vi gå ind for forslaget. På grund af udviklingen, der finder sted på boligområdet, må det være rimeligt, at fradragsbestemmelser tillige kommer til at omfatte ejerlejligheder.

Wilhelm (VS):

Vi erkender, at der er et problem på dette område, specielt for pensionisterne, men det skal dog erindres, at der findes visse muligheder for lempelser for disse folk, hvis de ikke insisterer på at beholde den fulde kapitalgevinst, som forekommer på fast ejendom i disse år.

Vi er tilhængere af, at lejeværdibegrebet afskaffes, og det har vi sagt før, men vi er også tilhængere af, at det sker som led i en afskaffelse af fradragsretten for renter af privat gæld, herunder specielt dér, hvor det er store

[Wilhelm.]

beløb, det drejer sig om, renterne af bolig-gælden. Vi mener, at de ting skal løses i sammenhæng, også fordi man jo opgiver den eneste pression, man har over for de borgerlige partier på dette område, hvis man på forhånd afskaffer eller lemper lejeværdibegrebet og beskatningen af overskuddet.

Det er jo den anden side af problemet, der virkelig tæller noget. Vi fik opgørelsen sidste år, og det er vist ikke meget forkert at sige, at det var et tabt skatteprovenu på 8-9 mia kr., som denne fradragsret på boligområdet betyder. Det er en af de væsentlige årsager til kapitalgevinsterne på jord og fast ejendom, at man har denne fradragsret, den kapitaliseres som bekendt. Det er i virkeligheden et brud på løfterne fra 1974-boligforliget på det eneste område, hvor der var noget sympatisk i det forlig, nemlig at man ville finde en løsning, som på én gang afskaffede lejeværdibegrebet og fradragsretten for renterne. På det punkt har man i virkeligheden ikke foretaget sig noget som helst, mens de andre ting med de grasserende husleje-forhøjelser for den halvdel af befolkningen, der bor til leje, såmænd er blevet realiseret mere end fuldt ud.

Dette forslag betragtet isoleret har forslagsstillerne ikke forsøgt at beregne noget provenutab på, men det lader sig jo gøre. Med udgangspunkt i den redegørelse, vi fik sidste år omkring mulighederne for at afskaffe rentefradraget for bolig-gælden, hvor der var en hel del oplysninger om, hvor store kategorier det drejede sig om, hvor mange penge det drejede sig om, og også om, hvor mange der lå på overskudssiden, med dette som udgangspunkt kan man vel nok opgøre provenutabet som følge af dette konservative forslag til omkring 300 mill. kr. Jeg ved ikke, om ministeriet har kigget på noget tilsvarende og kan præcisere tallene eller bekræfte dem. Men jeg synes, det er værd at have med i debatten, at her vil man altså fra de konservative give en lempelse på 300 mill. kr. til den halvdel af boligbrugerne, der i forvejen er de bedst stillede, den halvdel af boligbrugerne, som ikke af de hidtidige boligforlig er ramt nær så hårdt som den anden halvdel, der bor til leje, og som alt taget i betragtning nok er den økonomisk dårligst stillede del af befolkningen.

Boligforhandlingerne, som de kører nu, efter hvad der er oplyst, arbejder jo i retning af - det skulle i hvert fald være boligministerens in-

tention - at begrænse lejestigningerne for udlejningsboligerne til den samme ramme, som er fastsat for indkomsterne, eller som søges gennemtvunget for indkomsternes vedkommende, altså maksimalt 6 pct. om året. Men hvis det er korrekt, hvad der i øvrigt er oplyst, at udspillet for ejerboligernes vedkommende skulle være at fortsatte 15. vurdering og i stedet for plus 35 pct. køre videre næste år med plus 45 pct., så er det interessant at se på: hvad betyder det egentlig for de faktiske boligudgifter i ejerboligerne? Der er selvfølgelig lidt forskel, alt efter om der er de store lån tilbage eller der er betalt ud, men det betyder jævnt hen kun faktiske boligudgiftsstigninger på 2 pct. i den kategori. Og så sidder man i den anden ende og fedter med og kan dårligt komme igennem med at begrænse lejeboligernes stigningstakt til de 6 pct., man søger at gennemtvunge ved indkomstpolitikken.

Der er selvfølgelig forskelle, og de, der har overskud, er nok dem, der bliver hårdest ramt. Det har vi også søgt at kigge lidt på med konkrete eksempler. Her, hvor man ikke har de store fradrag, og her, hvor man altså kan risikere at blive beskattet af et overskud, vil en overgang fra en lejeværdiberegning på grundlag af 15. vurdering plus 35 pct. til 15. vurdering plus 45 pct. alligevel kun give en faktisk boligudgiftsstigning på 4 pct. - altså stadig væk mindre end det, man i allerbedste fald måske når frem til, når det drejer sig om lejeboligerne. Det er altså denne kategori, de konservative vil lempe for.

Jeg mener, man med det som udgangspunkt fra regeringens side burde tage de konservative på ordet i den sætning, de skriver i bemærkningerne:

»Da boligforliget udløber i 1977, er vi frit stillet, og forslaget fremsættes derfor på ny.«

Da boligforliget udløber i 1977, burde socialdemokratiet og regeringen sige: vi forhandler ikke til den side, vi må se at finde andre løsninger på det boligproblem; vi er også frit stillet, og vi vil søge at indfri løfterne fra 1974-forliget om at få afskaffet både lejeværdien og fradraget for renter af bolig-gælden.

Ordføreren for forslagsstillerne (Stetter) (KF):

Forslagets hovedsigte er, at det skal give en skattelettelse til enfamiliehusejere, der sidder i forholdsvis beskedne økonomiske kår og derfor ofte føler det som en urimelighed, at overskuddet af huset skal beskattes.

[Stetter.]

Jeg forstod, at hr. Karl Nielsen havde sympati for, at de økonomisk svage familier skulle hjælpes, men han ville ikke være med, fordi det var en generel regel. Reglen må af praktiske, administrative grunde være generel, men netop derfor har vi fastsat en overgrænse på 5.000 kr. for at undgå en uhensigtsmæssig udnyttelse.

Ministeren forstod ikke filosofien bag dette forslag. Det, vi ønsker, er at undgå, at enfamiliehusejere føler sig tilskyndet til at optage lån for at undgå, at der fremkommer overskud. Så uhensigtsmæssige er reglerne blevet, at skatteyderne ræsonnerer på en sådan måde, at de optager lån for at undgå overskud. Det er en almindelig bemærkning, som jeg møder gang på gang, at man ellers ikke har råd til at sidde i sit hus. Især de ældre skatteydere har problemet. De har gennem et langt liv afdraget på lånene og står ofte med et overskud. Den konservative gruppes medlemmer har gang på gang mødt dette synspunkt fremført på møder over hele landet.

Det er rigtigt, som ministeren siger, at vi har gennemført lempeligere lejeværdiregler for pensionisterne, men alligevel har denne befolkningsgruppe et overskud på deres hus. De forstår det ikke, og de vil ikke acceptere, at det betyder, at de f. eks. skal give afkald på visse andre sociale ydelser.

Hr. Gudme skulle forsøge at overbevise disse pensionister om, at der ikke er tale om noget fiktivt overskud, men et overskud af realøkonomisk værdi. Jeg anbefaler det ærede medlem at gå ud og fortælle pensionisterne, at det ikke er noget fiktivt overskud, men en virkelig realøkonomisk værdi.

Hr. Glistrups opfattelse af personbeskatningen deler vi ikke. Vi kender jo det ærede medlems og hans partis opfattelse af personbeskatningen i dette land. Vor mening er, at 75 pct. af kritikken mod indkomstskattelovgivningen motiveres med, at indkomstskatterne er for høje, og det løser man minsandten ikke ved at give nogle almindelige skattereforregler. Man løser problemet ved at søge at nedsætte denne beskatning.

Hr. Arne Bjerregaard havde nogle moralske bemærkninger, som hr. Arne Bjerregaard plejer at have. Han syntes vist, det var beklageligt – så vidt jeg opfattede, var det oven i købet dybt beklageligt – at det konservative folkeparti havde dristet sig til at fremsætte dette forslag.

Jeg vil gerne sige til hr. Arne Bjerregaard, at det eneste sted her i huset, hvor man med sikkerhed kan fremføre et forslag eller en tanke uden at komme i vanskeligheder, det er her fra folketingets talerstol. Det er ikke en betragtning, jeg selv har formuleret, den er formuleret af min partifælle, forhenværende finansminister Poul Møller, men jeg kan bekræfte, at den er rigtig.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem: vi kan jo i disse dage læse i visse dagblade – jeg har her til morgen læst det i Berlingske Tidende – at augustforligspartierne forhandler ændringer i kapitalvindingsafgiften, og det fremgår af reportagen, at regeringen arbejder med en skitse, hvorefter fortjeneste ved salg af ejerboliger skal beskattes, såfremt fortjenesten ikke geninvesteres i ny ejerbolig. Se, sådan noget, hr. Arne Bjerregaard, det er noget, der er med til at skabe panik. Vi må have fuld besked nu: hvad er der om dette? Kan man bekræfte, eller kan man afkræfte disse rygter? Det er bedre at fremsætte sådan et forslag herfra. Så sker der nemlig ingenting. Jeg mener altså, det er nødvendigt, at vi nu får besked, enten fra ministeren for skatter og afgifter eller også fra hr. Arne Bjerregaard eller fra et af de øvrige augustforligspartier, som tilsyneladende sidder og forhandler disse ting.

Arne Bjerregaard (KrF):

Med hensyn til det, hr. Stetter fremførte om forhandlinger om beskatning af kapitalgevinster, har jeg ikke noget særligt at tilføje. Det står udtrykkeligt i augustforliget, at man skal søge en rimelig beskatning af de reelle kapitalgevinster, som kan fremkomme ved stigning i værdierne af jord og fast ejendom. Det ved hr. Stetter udmærket, og det ved befolkningen ganske udmærket. De specielle ting, som hr. Stetter på dette område fremfører, er jeg ganske uvidende om, og jeg kan ikke tænke mig, at det har været forhandlet, uden at jeg har været til stede.

Med hensyn til, at man kan fremføre sine forslag her, for så sker der ikke noget, så må jeg dertil spørge hr. Stetter: var det derfor, man fremførte dette forslag? For at der ikke skulle ske noget? I så fald er vi enige i, at det var rigtigt at fremsætte forslaget her.

Ordføreren for forslagsstillerne (Stetter) (KF):

Vi fremsætter vore forslag med den hensigt at få dem vedtaget. Det arbejder vi på. Mine

[Stetter.]

bemærkninger gik i retning af, at så er man sikker på, at de ikke bliver omtalt i aviserne eller i radioen eller vist på fjernsynet. Det er deri, garantien ligger.

Hr. Arne Bjerregaard afviste jo ikke, at man havde forhandlet om dette spørgsmål vedrørende kapitalgevinster ved salg af enfamilieshuse eller ejerlejligheder. Og se, sådan noget er i stand til at skabe panik. Det vil det gøre blandt alle, der har en ejerbolig, blandt pensionister, som er i færd med eller måske overvejer at sælge deres ejerbolig osv. osv. Jeg må bede om, at vi nu får klar besked: forhandler man om disse ting imellem augustforligspartierne, samtidig med at man sidder og forhandler med de øvrige boligforligspartier om en anden sag? Vi må vide, hvad det er, der foregår, og det er her i tinget, man skal fremlægge besked om, hvad der foregår, sådan at vi andre også er i stand til at vurdere situationen, og fremfor alt sådan, at vi undgår panik på dette meget ømfindtlige område.

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Jeg har bemærket, at flere talere har opfattet forhandlingsemnet meget vidt. Jeg anbefaler, at man ikke går endnu videre.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg skal rette mig efter formandens henstilling, men bliver nødt til i fortsættelse af hr. Stetters bemærkninger at sige, at hr. Stetter kan skabe panik. Hr. Stetter og andre borgerlige partier kan skabe panik ved at tillægge andre partier her i folketinget nogle motiver, som disse partier ikke har. Vi har hyppigt været ude for denne agitation om, at nu vil andre partier gennemføre foranstaltninger, der kan genne folk fra hus og hjem. Der er intet parti her i denne sal, tror jeg, der kunne drømme om at være med til at gennemføre foranstaltninger, der kunne skabe vanskeligheder for dem, som bor i egen bolig.

Jeg håber, at hr. Stetter i de samtaler, jeg forstår han har, og som vi andre også har, er med til at skabe forståelse for, at den opfattelse, som mange har, og som nogle også giver næring til, at det er en dårlig ting at have overskud på sit hus, bliver ryddet til side. Situationen er jo den, som hr. Stetter ved – og hr. Stetter har heller ikke sagt noget andet her fra talerstolen – at den pensionist, som kommer til

at betale skat eksempelvis på 1.000 kr. af overskud på sit hus, må etablere sig en renteudgift på 2.400 kr. for at få udlignet dette skattebeløb på 1.000 kr. Her tror jeg, vi alle sammen har en pædagogisk opgave, og jeg håber, at hr. Stetter bidrager til at rydde de misforståelser, der ligger, af vejen, de misforståelser om, at det er en dårlig ting at have overskud på sin bolig.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Stetter) (KF):

Jeg skal selvfølgelig også holde mig formandens ord efterrettelig, men jeg synes, denne sag har væsentlig interesse i forbindelse med det forslag, vi drøfter. Det var et uklart svar fra ministeren. Der var jo ingen afvisning. Ministeren kan blot afvise, så stopper alle rygter.

(Kort bemærkning):

Arne Bjerregaard (KrF):

Ja, jeg skal ikke svare for ministeren, men jeg vil bare gerne vedkende mig sandheden, og det er, at selvfølgelig forhandler vi om de emner, som er nævnt i augustforliget, og som ikke er løst. Det er da såre klart. Hvad skulle vi ellers have nedfældet det på papiret for?

Christoffersen (V):

Vi, der ikke deltager, skal jo ikke blande os i, hvad man forhandler om blandt augustforligspartierne, det er jo op til deltagerne i det forlig, men jeg synes dog, det vil være rigtigt på baggrund af hr. Arne Bjerregaards bemærkninger, som måske afveg lidt fra, hvad skatte- og afgiftsministeren var inde på, bare at sige, at det er klart, at man kan ikke først ét sted lave en aftale om ejerboligernes beskatningsmæssige forhold og derefter et andet sted lave en anden aftale, der mere eller mindre ophæver eller modvirker det, man har aftalt det første sted. Det går jeg ud fra at man er klar over.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Første behandling af forslag til lov om ændring af afskrivningsloven [af Stetter m. fl.].
 (Lovforslag nr. L 5. Fremsat 6/10 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (*Svend Jakobsen*):

Det konservative forslag går ud på, at der skal kunne foretages bygningsafskrivninger på lægehuse.

Efter de gældende afskrivningsregler side-stilles lægehuse og lokaler, der anvendes i en lægepraksis, med kontorbygninger og kontorlokaler. Det vil sige, at der ikke er mulighed for skattemæssige afskrivninger. Baggrunden herfor er, at sådanne bygningers værdi må antages at kunne opretholdes gennem normal vedligeholdelse; der er således normalt ikke tale om en sådan nedslidning eller teknisk-økonomisk forældelse af bygningerne, som er forudsætningen for afskrivninger. Lovforslaget indeholder ingen argumenter for, at lægehusenes værdi ikke på samme måde som kontorbygninger kan opretholdes ved normal vedligeholdelse. Efter mit skøn vil det også være vanskeligt at sandsynliggøre.

Samme synspunkter må i øvrigt anlægges, for så vidt angår bygninger eller lokaler, der anvendes af f. eks. tandlæger, tandteknikere, dyrlæger, jordemødre og fysioterapeuter. Hvis lægevirksomhed skulle begrunde afskrivning på den bygning, hvor virksomheden foregår, så burde det formentlig også gælde de nævnte former for virksomhed og måske en række andre.

Det nævnte udtryk »lægehus« rejser tvivl om forslagens rækkevidde. Efter bemærkningerne at dømmes tænkes der kun på tilfælde, hvor flere læger benytter bygningen eller lokalerne i fællesskab. Hvis det er tilfældet, burde begrænsningen nok udtrykkeligt angives i lovtæksten, ligesom der også kunne være anledning til at præcisere, om der kræves særlige indretninger eller installationer i bygningen for at kunne karakteriseres den som et lægehus.

Jeg mener imidlertid, man må pege på, at det er vanskeligt at begrunde, at netop de læger, der har mulighed for at drive virksomhed i fællesskab, skal stilles bedre i afskrivningsmæssig henseende end de praktiserende læger, der har indrettet konsultationsværelse,

behandlingsrum, laboratorium og venteværelse i forbindelse med ejerboligen.

Under hensyn til de anførte principielle betæneligheder og også afgrænsningsmæssige vanskeligheder mener jeg ikke at kunne gå ind for det konservative lovforslag.

Camre (S):

Et lægehus er, sådan forstår jeg det, en bygning, der er indrettet med forskellige hjælpemidler for alment eller specielt praktiserende læger, dvs. at der er et udstyr i form af behandlingsapparat, eventuelt røntgenapparat eller o. lign. Dette inventar er som bekendt afskrivningsberettiget. Huset i øvrigt er et almindeligt hus med lokaler, der er egnet til kontorer eller andre ting, og det er umuligt at se nogen egentlig skillelinje mellem disse huse og kontorhuse, der ikke er afskrivningsberettigede.

Jeg må derfor på socialdemokratiets vegne afvise forslaget, idet vi understreger, at det, der karakteriserer indretningen af et sådant hus som lægehus, altså det særlige udstyr, remedier m. v., er fuldt afskrivningsberettiget.

Anders Andersen (V):

Den begrundelse, som de konservative bruger i deres forslag, går jo på, at disse lægehuse vil være et værdifuldt led i en bedre behandling af patienter ude omkring, og at man derigennem kunne spare nogle hospitalsindlæggelser og spare nogle offentlige udgifter, idet man må gå ud fra – og det er jo også en kendsgerning – at den lokale behandling er betydelig billigere, end hvis man skal indlægges på sygehuse. Det er den motivering, som skulle bære forslaget frem.

Alle de mange saglige indvendinger, som skatte- og afgiftsministeren kom med, vil det være relevant under behandlingen af forslaget i udvalget at prøve at tage ind i betragtningerne.

Jeg kan sige, at hvis det kan begrundes, at der kan være særlige sundhedsmæssige hensyn, hvis det kan begrundes, at der kan ligge betydelige offentlige besparelser i det, og hvis det kan begrundes, at ændring af afskrivningsreglerne vil fremme en sådan udvikling, så er der vel mange, der vil være positivt indstillet over for forslaget. Disse vurderinger kan vi ikke på grundlag af forslaget foretage på nuværende tidspunkt; det må være vurderinger og undersøgelser, som må foretages under arbejdet i skatte- og afgiftsudvalget.